

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza ide: küldendők: „MURAVIDEK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. : : : 202. szám. : : :
Postatakarék számla száma 12980.
Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDEK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Dín. Amerikába 20 Dín. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegkört és nyílthor 1-50 dinár, rendes 1.—Dín., apróhirdetés 0-70 Dín. és az illeték. Többszörinél engedmény.

VII. Évf.

Murska Sobota, 1928. december 2.

49. Szám.

Fáklyás menet Murszka Szobotán.

Igen fáklyás menet lesz a tíz éves évforduló előstején annak öröme, hogy a jugoszlávokat egybekapcsolták.

Ez az öröm azonban ugyalszik nem valódi, igazi, benső öröm, mert a balul kiűtött házasság számos felebarátunk emberi jogait (francia nyelven ezt a jogot „le droit d'homme“-nak nevezik. Irva persze csupa fáxennáhreiből így lesz: „les droits de l'homme“) nagyon, de nagyon sérti. Igen sok ember lett öngyilkos, sok elvesztette az eszét miatta. E házasság elvette sok becsületes jóra való felebarátunknak a jövőjét, a mindennapi kenyerét, az ártatlan családja boldogságát, egzisztenciáját.

E nagy család egyes tagjai között elég sokan vannak jószívű, igazságot szerető emberek. Éppen ezek látva egyes családtagjainak fájalmát, csak a látszat kedvéért mimelik e 10 éves születésnap örömet, mert bizonyos érdekekből kifolyólag arra kényszerítve vannak. Az ilyen örömtálmí öröm.

Hogyan örülhessen egy finom érzésű jugoszláv olyan valaminek, ami a magyarnak, németnek, románnak, olasznak, bolgárnak, stb.-nek elvette ok nélkül a megélhetés lehetőségét, elvette a gyermekektől az általuk megértett nyelven tanító iskolákat, a templomban a saját nyelvű mindennapi imádságát, prédikációját stb.-it? Ezek és hasonló egyéb bajok mélyen bántják felebarátainkat; ezek nem hozzák közel egymáshoz az embereket, hanem széttaszítják a nagy jugoszláv család egyes tagjait. Bejelentették félrevonulásukat e napra a horvátok, mert nincsen okuk öröme; amint hogy nincsen oka az öröme annak a kenyerétől, állásától megfosztott postamesternek, jegyzőnek, állatorvosnak, a félig agyonvert Szominak és az adók terhe alatt roskadozó prekmurjeinek, szlovénnek, horvátnak stb.-nek. Ne imádjuk az embert, ne legyünk antropolatriások, de szeressük őt, bnyílyen nyelven beszél, ne okozunk neki se lelki se testi fájalmat, hiszen ő is ember és nagy családkhoz tartozik. Legyünk igaz-

POLITIKAI ÉLET.

Romániában az új kormány megkezdte az általános rendezést. Megszünteti a Maniu kormány a censurát és az ostromállapotot. A panamázókat szigorúan felelősségre vonja. Készül a vármok rendezésére, minden vonalon felveszi a kölcsöntárgyalásokat. A kormány helyre állítja a közszabadságokat s általános amnesztiára készül. A kormány ezen intézkedései különösen Erdélyben okoznak nagy örömet.

Csehszlovákia köztársasági elnöke a tíz éves évforduló alkalmából nyilatkozatot adott egy angol újságírónak. Masaryk elnök azt mondja, hogy Csehszlovákia jó viszonyban akar lenni szomszédaival. Reméli, hogy Magyarországgal is javulni fog a viszony, mert Csehszlovákia Magyarországgal szemben türelmet tanusít, ami legjobb politikai erény.

Németország külügyminisztere betegsége után megjelent a birodalmi gyűlésen s nagy beszédet mondott. A Rajnavidék kiűritéséről azt mondotta, hogy Németország mindaddig sértve érzi magát jogaiban, míg a kiűritésre való igénye nem lesz kielégítve. Ez az egész német népnek az álláspontja pártkülönbség nélkül.

Franciaország kifogásolta, hogy a román és német külügyi megállapodásokra kerültek. Ezért a bukaresti francia követ kérdést intézett Maniu miniszterelnökhöz. A román kormány erre megnyugtató választ küldött Párisba.

Fehér Oroszországban és Ukrainában paraszt lázadások törtek ki. A mohilavi kormányzóság területén a parasztek felfegyverkeznek s egy Ulrikov nevű cári tiszt katonailag szervezi őket. Dobrinszkban a parasztek kifosz-

tották a katonai raktárakat s azutal az épületeket felrobbantották és felgyújtották.

Ausztriában ismét a régi elnököt fogják megválasztani. Miatán a szociál demokráta hajlandók szintén belemenni az alkotmány megváltoztatásába, tehát lehetséges lesz Hainisch elnököt harmadszor is megválasztani. Addig pedig, míg az alkotmányváltozás keresztül vihető lesz, ideiglenes elnököt választanak. Mind ennek december ötödikéig meg kell történi, mert azután az alkotmányt módosítani nem lehet. Egyéb esetre volt több jelölt is, de már most minden valószínűség szerint Hainisch lesz ismét az elnök.

Angolország a németeknek a Rajna vidék kiűritésére vonatkozó követeléseit jogosnak ismeri el. Angol lapok szerint az Angol kormánynak oda kell hatnia, hogy Franciaország a Rajnavidék haladéktalanul ürítse ki, mert Németországot nem szabad tovább megaláztatni.

Francia lapok felfogása e tekintetben persze egészen ellenkezők.

Ausztriát tisztviselő sztrájk fenyegeti, mert az állam nem akarja megadnia a fizetés emelést. Az állam felajánlott 30 százalékot egy összegben, de ezt a tisztviselők nem fogadták el. Ők kérik a tizenharmadik hónapi fizetést évi két részletben.

Ha nem lesz megegyezés, nem lehetetlen, hogy kitör a sztrájk.

Magyarországon a bányász sztrájk végét ért. Ötezer bányász sztrájkolt.

Bulgária belső helyzete a legutóbbi napokban igen súlyos lett. A kormány külföldi — angol és francia beavatkozásra tel-

jesen el akarja nyomni a makedon forradalmi szervezeteket. Ez pedig a jelenlegi kormányra nézve súlyos feladat, mert magában a kormányban is vannak miniszterek, akik a forradalmárok pártján állanak, így Vekov hadügyminiszter is.

A forradalmárok főfészke Dél-Bulgáriában Pétrič városa és környéke s itt Vanče Mihajlov vezérlete alatt igen erős állásban vannak elhelyezkedve az elszánt makedonok. A kormány most csapatokat küld a forradalmárok megfékezésére, de minden esetre attól kell tartani, hogy a kormány csapatai és a forradalmárok között véres leszámolásra kerülhet a sor. Igen sokan e vidékről el is menekülnek, némelyek Sófiába, mások pedig Jugoszláviába és Görögországba.

Valószínű, hogy e helyzet miatt a jelenlegi Ljapčev kormány távozni fog s helyét Malinov demokráta politikusnak adja át, aki koncentrációs alapon próbálni új helyzetet teremteni Bulgáriában, mielőtt a helyzet teljesen felborulna. Malinov jugoszlávbarát politikus.

Politikai szemle.

Őfelsége a Király haza érkezett Párisból. Megérkezése után fogadta Korosec miniszterelnököt, aki az általános politikai helyzetről tájékoztatta a Királyt.

Pár napi itthonartózkodás után Őfelsége meglátogatta Marinkovics Voja külügyminisztert, kinek betegsége annyira előhaladott, hogy állásáról kénytelen visszavonulni s legalább egy évi szabadságot venni.

A Király itthonléte most elég alapot ad a politikai köröknek a találgatásokra, mert remélik, hogy Őfelsége a válság megoldását kezébe veszi.

Sokan úgy gondolják, hogy először egy koncentrációs kormány megalakítása lenne megpróbálva, persze előre sejtve azt, hogy az ellenzék magatartása miatt az nem fog sikerülni. Am azután jönne a parlamenten kívüli választási kormány, mely ez esetben teljesen igazolná a helyzetet.

Némelyek annyira elérkezettnek gondolják ezt a változást —

ságosak, akkor igazságosak lesznek a törvényeink, legyünk emberszeretők, akkor humánusak lesznek a törvényeink, és akkor önnagától megjön az a Krisztusi óhaj: „Adassék meg az Istennek ami az Istené, a királynak ami a királyé, de az embernek is adassék meg ami az emberé.“ Akkor nem kell háboru ellenes propagandát csinálni, akkor bé-

kében leszünk egymás mellett, akkor a jugoszláv nagy családnak a békéje, a boldogsága, az öröme egyöntetű, benső és családi lesz. Lesz miért örülni, ünnepelni valója minden polgárnak egyaránt.

Örüljete! De igyekezzetek oda hatni, hogy mi is örülhesünk veletek. Béke velünk!

tekintettel arra, hogy a Király itthon van, — hogy még a költészetet letárgyalása előtt vélik keresztül vihetők. Valószínű, hogy a Felső a miniszterelnökön kívül a pártvezéreket is megfogja hallgatni.

Várható a kormány részleges rekonstrukciója is. Ugyanis, ha Marinkóvícs Voja külügyminiszter távozik betegsége miatt, akkor a külügyminiszteri tárca betöltésre kerül. A radikálisok és a demokraták máris emlegetik jelöltjeiket s ebben a kombinációban esetleg nemcsak a külügyi-, de a belügyminiszteri tárca is gazdát cserélhetne.

A földművelésügyi miniszter Andrics Vlada szintén súlyosan megbetegedett s most súlyos lázzal fekszik Szarajevóban.

Feltűnést keltett, hogy legutóbb a szerb sajtó nagyobb figyelmet fordított a kisebbségeknek az iskola törvényjavaslat ellen indított akciójára. A népiszkola javaslat ellen állást foglaltak nemcsak a német képviselők, hanem a magyarok is. A német képviselők végső esetben a parlament elhagyásával fenyegetőztek, ha kívánságaik nem teljesülnek. A bizottsági tárgyaláson azonban Grol Milán miniszter minden irányban olyan meggyőztató nyilatkozatokat adott, hogy a német képviselők azokat köszönettel fogadták s a kisebbségek ezek után megnyugodva várhatják az új iskola törvényeket.

Az őszi virága.

Rátévedt a szemem
Egy őszi virágra,
Tetszik nekem bóbó
Késő virágzása.
Leszabom és viszem
Jó meleg szobámba;

Minek hulljon a tél
Hideg dere rája?

Szegénnyel mostohán
Bánt el a természet:
Mi napsugár nélkül
Virágnak az élet?
Kacagnak felette
Gyönyör, hideg szelek,
Halálát hirdetik
Lehullt falevelek.

Egy árva méhecske
Se zümmög körülte;
Ködben és felhőben
Legyen hát öröme?
Szerelmes kis lány se
Köti már csokorba,
Nincs, ki érte jöjjön
A komor tarlóra.

Miben szépet talán
Már senkisémet látott,
Keblemre tűzöm én
Az árva virágot:
Férő ifju keblen,
Legyen hervadása,
Minek hulljon a tél
Hideg dere rája?

JUVENTUS.

Igy lettem az Ő katonája.

Teljes életembe' mindig arra vágytam,
Hogy sóvárgó lelkem nyugtát megtaláljam.

Tévelyegtem erre, tévelyegtem arra
S nem találtam mégse reá az utamra.

Csábítgatott átkos lidércnek kis fénye
Oh mert nem figyeltem az igaz Vezérre!
Átok lett a gyümölcs a tudásnak fáján
S lettem a bus, lettem a száműzött Ádám,

S míg virágot szedett más az Éden
réjén,
Jártam kételyvagon virágtalan mélyén;
Nem láttam mást soha, tarolt mezők
honát,
Ennek az életnek csak sötét oldalát.

Jártam fagyos szívvvel de lázas tűz-aggyal
Virágtalan uton is sádtól daccal.

Be akartam törni az örök titokba,
Hogy lerántsak mindent, oh mindent,
a porba!

Bűnös kézzel tártam ajtókat ajtókra
S ott állt már a sáttán, hogy kiáltja:
hajra!

De hirtelen érint Krisztus égi fénye
S vak homályba lett az ember-tudás
mécse.

S mintha szólna felém a bántó homályba
Szemrehányó s mégis szelíd pillantása:
Megmondtam, embernek kutatai hiába,
Mít Isten helyezett saját hatalmába.

Megtörtén, zokogva felsóhajtott lelkem:
Mutasd meg hát utam, én Uram, Istenem!
S Ő szólt: Im' egy rögzős, de gyönyörű
pálya.

Ráléptem. Így lettem az Ő katonája.
JUVENTUS.

HIREK.

— Zászló szentelés. A kapornaki önk. tűzoltó egyesület nov. 25.-én vasárnap, ünnepélyes keretek között avatta fel gyászlófogolyát a hodosi ág. ev. templomban. Az egyesület teljes díszben, az oltár előtt sorfalat állva — mélyen meghajtott zászlóval hódolt — a Mindenható előtt. Heiner Géza ev. lelkész könnyfakasztó beszédet mondott — amely minden jámbor Istenfélő szívet megrázt. Buzgó imába foglalva megáldotta a gyászlófogolyt, amelyet Horváth Pál és neje szereztek be az egyesületnek, mint a nemes hű pártolói. Az egyesület ezután mondott hálás köszönetet Heiner Géza ev. lelkésznek — az egyetlennel szemben tanúsított jóságáért és mindazoknak, akik részt vettek a gyászló felavatásán. Ugyanígy a jószívű Horváth Pál és nejének becses értékű ajándékáért. Sok szerencsét és boldogságot kíván-

va nekik vagyunk kiváló tisztelettel az egyesület nevében: K. D.
— Bukarestben az állami irattárból ellopták azt a proklamációt, amelyben Bánát lakossága 1918. dec. 1.-én kimondta a Romániával való egyesülését. A hatóságok a legnagyobb titokban nyomoznak. Ezt a fontos okmányt csakis magánszemély lophatta el és azt politikai célokra használta.

— Már megint összeütközés. Ivánkovó állomáson a Beogradból Zágrebbe siető gyorsvonat beleszaladt az ott várakozó tehervonatba. Mind a két gőzgép darabokra tört. Percekig tartó rémület fogta el az utasokat, de emberéletben kár nem esett.

— Jugoszlávia Csehszlovákiának 1.113.000 kg., Lengyelországnak 1.043.000 kg. dohányt adott el. Még folynak a tárgyalások Csehszlovákiával 1.400.000 kg. dohány eladásáról.

— Cigány esküvő volt a szlavonai Vocsin község határában sátorozó vándor cigányoknál. A menyaszonny tizenegy éves, a vőlegény tizenhárom. Nagy lakodalmi mulatság volt utána. Ősi cigány szokás az ilyen fiatalok egybekelése.

— Az angol király (György) súlyos lázas, mellhártyagyulladásos betegség miatt fekszik Londonban. Az udvari orvosok megnyugtató véleményt adtak róla. A walesi (velsi) herceget két ízben értesítették apja betegségéről, de haza nem hívták Kelet-Afrikából, ahol fivérével vadászik.

— Két asszony: Vecsics Persa 44 éves és ennek nővére Brocsan Draga udvarukba csalták Beres Dimitrije szelenszi mészáros, akivel az uccán összevesztek és ott két fejsze csapással megölték. A főbűnös Vecsics Persa volt, akit Pancsován négy évi börtönre és polgári jogainak öt

GÁLOSSY JÓZSEF:

Az eluszott vagyon.

Három év múlva mára a Letenyi kávéházat kezdte a veszedelem kerülni: egy része annak is „uszni” kezdett valami módon... Alighanem urnője nagyvárosi hóbortja miatt... De nem volt miből segíteni!

A valamikor oly nagyon imádott „pesti lány”-ból megvetett asszony lett, de hiába: vissza-ut nem volt!

Egy-két esztendő még s uszott az egész...

Letenyi Árpád maga is csak roncsa lett a régi szép daliás férfinak, az asszony tönkre tette mindenképpen. Különösen azután, miután egy szép huszártiszt igen otthonos vendége lett a Letenyi kávéháznak...

A házaspár életutja két irányba mutatott, annál inkább is, mert élni kellett s nem volt — miből! A kávéházat már bérelni sem tudták.

Az asszonyt bűnével együtt elnyelte a virágváros és megadta neki a megélhetést úgy, ahogy megadta... Néha-néha felbukkant, de csak újra eltűnt. Letenyi üldözni kezdte őt és bosszút akart állani rajta — talán egy golyóval... vagy a Duna habjaira bízni őt...

Az üldözésben nem tudott kitarítani, nem érte el őt; nem, mert nem volt energia benne, másrészt pedig: foglalkozás és otthon nélkül az élet oly borzasztóan megnehezült.

A jó módnak, a jó életnek vége volt, vége! Nem volt egy talpalattnyi föld, ami az övé lett volna; otthona a nagyvilág! De volt még valami, ami most úgy a szívére szállt, arra a keserű, megtört szívére: egy falu a Kerka-menten és annak felelevenült ifjúkori szép emlékei... Azután egy sarkat annak temetőjében...

Örült módon röpitette a gyorsvonat, de nem: ez semmi volt! A gondolatai ezerszerre megelőzték őt...

Végre otthon volt — otthon a temetőben. Ennyi volt, amit otthonának mondhatott! A hideg síremléket ölelte és anyjának intő szavai jártak emlékezetében... Így még sohase sirt, így még soha semmi sem markolt bele a szíve mélyébe... De hiába volt már, minden hiába!

Ott, szeméi előtt a nagy ház, a nagy birtok még ennyire drága sohasem volt előtte. Oh, mennyire vágyott oda vissza, mennyire szeretett volna ott élni és mindennap eljönni a temetőbe, mely most mindene volt a nagyvilágban! Oh, mennyire szeretett volna ott szántani a porhanyó földben, vagy csak egy éjszakán ott aludni anyja szobájában! Jaj, de minden idegen kézbe volt ott!

Egy ideig úgy gondolta, hogy elmegy oda szolgálatot kérni. Elvetette a gondolatot: de hát a szegénytől tudott-e volna?...

Egy virágot letépett anyja sírjáról s azt eltette emlékül. Mégegyszer, utoljára kétségbeesve tekintett az „eluszott vagyon”-ra és úgy érezte, hogy ebben a pillanatban meg kell kepedni a szívének.

El-el innen messze, el a guny a gyalázat elől! Nem tudta hová, merre, de a keserűség, mely a szívet oly kegyetlenül mardosta, azt sugta neki, hogy messze, minél távolabb... Nem volt mit magával vinni, csak azt az egy szál letépett virágot és a fájdalomát vonszolta magával...

Mintha bucsút intettek volna utána az őszi délutánban fonnyodtan sárguló szomorúfűzék lombjai ott a temető kerítésén keresztül... Talán utolsó bucsút: hiszen ki tudja, öntözi-e könnyeivel még az életben azokat a drága hantokat, vagy soha többé!

(Vége.)

ézi elvesztésére ítélte. Brocsán Drágát felmentették.

— Az adrianci evang. közösség december 9.-én d. u. 1 órakor ünnepélyesen fel fogja szenteltetni az ujonnan épült tornyot és két harangot, melyre kéri nagyérdemű közönség szíves részvételét az előjáróság.

— Bulgáriában a macedon forradalmárok vérengzését statáriummal fogják megakadályozni. Szófiában mint ismeretes a rendőrfőnököt meggyilkolták és mert attól tartanak, hogy ez csak bevezetése a politikai merényleteknek, számosan elhagyták a fővárost, vidékre és külföldre vándoroltak. Többen úgy vélik, hogy Bulgáriában vannak a forradalmi szervezetek székhelyei, de Burov külügyminiszter ennek lehetőségét erőlyesen tagadja.

— Tornay Gyula festőművészt, ki 1861-ben született Abaujtoroda megyében Görgő községben, Budapesten, Bécsben, Münchenben tanult, Benczur Gyula tanítványa volt, Keletindianban, Japánban tanulmány uton volt, Pesten a fürdőszobájában halva találták.

— Ujabban Magyarországon a királpártiak ünnepélyt rendeztek Ottó főherceg tiszteletére, aki betöltötte a 16. évet. Vannak akik Albrecht főherceget szeretnék a trónra tenni. Már több jelölt is van a magyar trónra pld: az áosztai herceg is. E nagy tülekedés arra adott okot, hogy Lipót főherceg egy newyorki (newyork) lapba azt az érdekes kényes hírt közli egészen nyíltan, hogy Albrecht főherceg nem Habsburg vérbeli, mert a természetes apja egy ismert magyar katonatiszt.

— Hivatalos hatalommal való visszaélés miatt két évi fogházra és öt évi hivatalvesztésre ítélte Miszlanovics Jovánt cervenka csendőrvezetőt, mert Belics Milán napszámost, aki többször emlegette, hogy „rövidesen bejönnek a magyarok és az új határ a Duna lesz”, elfogta és a fogdában a felismerhetetlenségig összeverte.

— Budapesten most folyó a tanuvallomások Erdélyi Béla ellen, aki feleségét bebiztosította és azután eltette láb alól. Erdélyi feleségét Forgács Annát sétaközben lelökte egy hegyszakadékba, ahol ruhájával megakadt és így menekült meg a haláltól. Később veronállal mérgezte, hogy mélyen aludjék, hogy könnyebben mefojthassa. Erdélyi persze mindent tagad.

— A közoktatási miniszter önálló kisebbségi iskolákat akar létesíteni Jugoszláviában.

— A „Graf Zeppelin“-t fel akarják használni északsarki utazásra. Ez ügyben Nansen és Eckener bevonásával Querard birodalmi közlekedési miniszter-

1928. december 6. (Mikulás)

Nagy választék
gyermek játékokban

MURSKA SOBOTA

Erdösy Barnabás

papír és játék üzle-
tében

a róm. kath. templom mellett.

nél Berlinben tanácskozás volt. Jövő év tavaszáig megtörténnek az előkészületek a kormányozható léghajóval való merész utazásra.

— Elgázolta az autót. Klamfar István 60 éves tesianóvcigazdát f. hó 27.-én a falu áthaladó d. lendavai közjegyző autója elgázolta, minek következtében súlyos sérüléseket szenvedett. Klamfar az autót ki akarta kerülni, de az zajtalanul mégis utólérte s elűtötte, állítólag minden jelzés nélkül. Kórházba is csak az éppen ott cirkáló puconci csendőr járőr kényszerítésére volt hajlandó vinni a szerencsétlenül jártat. Vizsgálat megindult.

— Biciklilopás. Egy nő, ép-pencsak hogy betért dr. Goljevscsek ügyvéd irodájába, biciklijét udvar felől a falhoz támasztotta s mire kis idő múlva kijött, már biciklijé hült helyét találta. Még-csak az a legnagyobb baj, hogy kölcsön bicikli volt...

— Áthelyezés. Jakus puconci állomás vezetőt, főnöki minőségben beltinci állomásra helyezték át.

— A m. szobotai grof Szápáry uradalom birtok maximuma, vagyis az a földterület, melyet a grófnak meghagyták, is már felparcellázott, s állítólag áruba lesz bocsátva. Cseppet sem csodálkozunk ezen a sajnálatra mel-tó dologon, mikor már annyi „kis gróf került ki ebből a birtokból, azt azonban szeretnők tudni, hogy miből akarják majd végkielégíteni azokat az alkalmazottakat, kik életük legjavát ennél az uradalomnál morzsolták le, ha már a maximum is — elmegy. Szeretnők tudni azonban mégjobban azt, hogy a szociálpolitikai hatóság ebben a tekintetben minő álláspontot foglalna el, ha ezt az ügyet munkakörébe vágónak vindikálná?!

— Gazdasági egyesület m. szocotai fiókja felhívja tagjait s mindazokat, kik tagul ujonnan belépni szándékoznak, hogy tagsági díjat, melyet a jövő évre is csak 20 Din. lesz, dec. 15.-ig fizessék be a megbizottaknál, hogy a „Kmetovalec“ egyesületi lap szétküldésében fennakadás ne történhessék. s a tagsággal járó kedvezményeket érvényesíthessék.

— A m. szobotai csendőr-őrs, mely lakáshiány miatt jó ideig „Püscsán“ volt kénytelen tartózkodni, végre beköltözött M. Szobotába, hol is a Hartner-féle volt uradalmi kertészlakban talált alkalmas laktanyára. Így hát

Prekmurje metropolisának is lesz csendőrsége.

— Ut-bizottság választása van kilátásba helyezve, azaz az erre vonatkozó választások 1929. február 3.-ára vannak kiírva. Kik a jelöltek, azt majd az egyes pártok listái fogják elárulni. Igaz, hogy a Prekmurjében még ma is érvényes magyar közigazgatási törvény ilyen bizottságot nem ismer, de ha már nincsen elegendő hitel utak javítására, legalább legyen más valami, amit a rossz utak miatt okolni lehet.

— A murska-sobotai „Polgári Kör“ felevenítése. Hónapok óta igyekeztek a polgári kör tagjai e kört, amely külső körülmények miatt képtelen volt gyűléseit, üsszejöveleteit megtartani, valamilyen módon a kör szíve-reseit ismét mozgásba hozni és ez a 29.-én este megtartott gyűléssel ugylátszik sikerült. A kör amely kizárólag gazdasági és társadalmi célú. nevét megváltoztatni kénytelen „Meščanski dom“ nevet fogja kapni. A alapszabályok állítólag ugyanazok, amelyek a magyarok idejében voltak, csak-hogy szlovén nyelvre lettek átfordítva és ezek jóváhagyás végett a felsőbb hatósághoz lesznek felküldve. E gyűlésen a régi tagok nagyrésze megjelent. A régiek tulajdonát képező vagyron biztosítása körül volt élénk nézeteltérés. Egyesek szerint a „Polgári Körnek“ meg kell szűnni, hogy a „Mescsanszki dom“ megalakulhasson, mások szerint: csak népváltozásnak kell lenni, egyebekben a kör megkezdje abbahagyot működését.

— 19 halottja van már eddig Európa nyugati részén (Anglia, Hollandia Dél-Franciaországban) levő rettenetes viharoknak és áradásoknak.

— Szivárványt holdvilágnál. Angliában az utóbbi időben többször láttak. A szinkép ugyanaz, mint a napfénynél de halványabb.

SPORT.

A jugoszláviai sport köröket egy érdekes esemény foglalkoztatja, amely nemcsak mint kizárólagos sport eset, de amugy is feltűnést keltő.

Arról van ugyanis szó, hogy a jugoszláv SZAND sport egyesület kitűnő kapusa — Siflis, — ki még csak husz éves fiatal ember a szombathelyi Sabária-val három hónapos külföldi turnéra

megy, még pedig Amerikába, — Mexikóba és Kubába.

Megjegyzendő, hogy Siflisnek ezen vállalkozása nemcsak tőle magától függ, hanem attól a sport egyesülettől is, amelynek ő tagja s meg kell szereznie a jugoszláv szövetség kiadási engedélyét is. Siflis a szombathelyi ajánlatot, amely valóban érdekes és kecsegtető egy fiatal ember számára, elfogadta s sürgősen, el sem bucsuzva sport társától, elutazott Budapestre, mert az idő rövidsége miatt sietnie kell Szombathelyre, hogy a hosszú utra elkészüljenek.

Remélhető, hogy a kitűnő játékos a messze idegenben is dicsőséget fog szerezni hazája sport ügyének.

Részes molnár,

jo gyakorlattal, önálló munkás, esetleg ellátással felvétetik azonnalra, vagy újévre.

Kéthetedes henger,

jókarban lévő „Ganz“, megvételre kerestetik. Ajánlatok igények megjelölésével „Kühâr malom Puconci“-ra küldendők.

KINO v MURSKI SOBOTI

V NEDELJO 2. decembra
popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

MAJKA

Jednostavna pripovijest o požrtvornosti jedne majke, koja je u neiscrpivoj ljubavi za svoju djecu prebrodila sve zapreke i tegobe života i iznijela pobjedu. U glavnoj ulozi: MARY CARR.

V nedeljo 9. decembra REGRUTSKA LJUBAV (ROO KIES)

VSTOPNINA: I. prostor 12 D.,
II. prostor 8 D., III. prostor 5 D.

Akumulátorokat töltésre
elfogad.

Lastnik kina
GUSTAV DITTRICH.

TORMA.

A gondos bíróság.

Valahol egyszer tizenhárom malacot loptak el a tolvajok. A malacok megkerültek s a bíróság a tárgyalás befejezéséig gondozásába vette őket. A bírósági eljárás eltartott vagy két hónapig s végre megidéztek a károsultat.

Ekkor a bíró kihirdette neki, hogy miután a malacok élelmezéséről gondoskodni kellett, egy-egy malacot mindig eladták s az árából a többinek vettek élelmet. Mikor már a tizenketőt eladták, azután nem sokára a tizenharmadik éhen dögölt mert nem volt mit ennie. Az ügy be van fejezve.

KÖZGAZDASÁG.

A gyufa ára marad a régi. Abból kifolyólag, hogy a monopól igazgatóság meg a svéd gyufatörzst között létrejött a kölcsönegyezség s az meg is lett kötve, sokan arra következtettek, hogy ezentul a gyufa ára emelkedni fog. E tekintetben a vezérigazgatóság kijelentése megnyugtató. A gyufaárak emelkedéséről nincsen szó, csak a gyufagyárak részesedését emelik fel, amennyiben az államnak eddig az egy dináros gyufaárból monopóliumi illeték fejében hetven para jutott, a gyárak huszonegy parát kaptak, a szállítási költségek két parát tettek ki. A nagy kereskedőknek két százalék jutalékuk volt, a kiskereskedőknek meg öt százalék jutott. Ezentul a monopól igazgatóság csak hatvanhat parát kap hetven helyett, de a gyufa ára változatlanul egy dinár marad. A gyufatermelést azonban az eddigi száznyolcvanmillió dobozról kétszázötvenmillió dobozra fogják emelni.

A jugoszláv-csehszlovák kereskedelmi tárgyalások váratlanul félbenmaradtak, a jugoszláv kiküldöttek Prágából haza jöttek. Tarifális kérdésekben lehetetlen volt a csehekkel meg egyezni, mert ha Jugoszlávia elfogadta volna a feltételeket, az egyenlő lett volna a kapitulációval.

A jövő évi költségvetés. Az 1929—30. évi költségvetés összeállításán most dolgoznak a pénzügyminiszteriumban. Ámbár a munka még nincsen befejezve, az azonban máris megállapítható, hogy az új költségvetés jó néhány százmillió dinárral lesz magasabb, mint a mostani. Ennek oka pedig az, hogy a jövő év április elsején több új törvény lép életbe, amely az állam pénz-

tárát fokozottabb mértékben fogja megterhelni. A szakminiszterek mindnyájan tetemesen nagyobb összegeket kértek s ha a pénzügyminiszter kívánságait feltétel nélkül teljesítette volna, akkor az államháztartás kiadásai a jövő évben két és egy fél milliárd dinárral haladták volna túl az ideai költségvetés kereteit. Eddig ugylátszik, hogy a költségvetés kiadási rovata el fogja érni a nyolcszáz milliárd dinárt s ha ez tényleg így lesz, akkor a pénzügyminiszternek nemcsak talán száz, de háromszáz millió dinárt kellene adóból behajtania, hogy az egyensúly meglegyen. A pénzügyminiszteriumban azt hiszik, hogy az állami vállalatok jövedelmei fedezni fogják ezt a differenciát, de ha nem, akkor az adózók zsebei fogják majd előteremteni. Az új adó törvényektől 500-600 millió adó többletet várnak. De az is meglehet, hogy csak 300 milliót fog hozni az új adó törvény. Ebből nagy zavar keletkezhetne s azért e részben szükség volna lehetőleg pontos adatokra. Az állam jövedelmeinek fokozására szükség lenne még a vasuti tarifának a felemelésére is, de ez valószínűleg csak április elsején lépne életbe. A költségvetés tárgyalása november végén lesz, s tekintettel arra, hogy az ország még soha sem volt nagyobb gazdasági krízisben mint most, — a tárgyalások iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik.

A Ford művek Amerikában. Október első hetében az új modelű teherkocsikból 5.500 db. készült el. Az Egyesült Államokban és Kanadában az összes Ford telepeken szeptemberben több mint 100 ezer kocsit készült el s lett eladva. Ebben az évben a Ford gyárak majdnem félmillió A modelű Ford kocsit és AA modelű teherkocsit gyártottak. A Fordtól kifizetett munkabérek ma már sokkal magasabbak, mint amennyit valaha az iparban kifizettek. Az munkások száma is most a legnagyobb. Csak Detroitban 125.000 munkás dolgozik. A kocsik sok ujitással vannak ellátva. A gyártás ma sokkal tökéletesebb s jóval olcsóbb, mint előbb volt. A előállítási árak a legközelebbi hónapokban az új munkaprogram szerint továbbra is csökkenni fognak.

A szappan és annak használata.

A szappant a nép régóta ismeri. 30 évi tapasztalásaimból ludom, hogy nemcsak a kevésbé intelligensek nem tudnak bánni a szappannal. Ismertem egy ifjú grófot, aki nedves, piszkos ke-

zét az illatos szappannal percek alatt dörzsölgette s közvetlen utána mindkét kezét a hófehér törülközőbe törülte. Egy uri asszony a szappant a vízbe tette. Egy másik a szappant a rongyra kente s azzal dörzsölgette bőrét. Volt, aki szappant, rongyot, vizet összeviszsa célszerűtlenül használt; egy óráig mosdott. Nem sorolom fel a hibákat, amelyeket mosdás közben elkövetnek, hanem leírom, hogyan kell célszerűen jól megmosni az élő bőrt szappannal anélkül, hogy a kozmetikai szabályokat, szemügyre vegyük; (majd arról máskor, ha élünk.)

Tegyünk lávoárba arc-kézmossáshoz elegendő kb. 4 liter langyos vizet és tegyük bele egy tiszta, zsebkendő nagyságú, durva, puha rongyot. A spongyákat lehetőleg kerüljük, mert nehezen tisztíthatók, enykesek lesznek. A rendes mosakodást négy műveletre osztjuk.

1) a bőr megnedvesítését, a nedves ronggyal gyorsan végezzük.

2.) Beszappanozás. Szappannal, melyet ne mártsunk soha vízbe, — könnyedén huzogassuk a megnedvesített bőrt. Ne készítsünk habot, hogy azt rákenjük a bőrre.

3.) A habosítást csupasz kezünkkel — nem a ronggyal — végezzük. Azaz dörzsöljük össze a vékonyan rákent szappant az alatta levő megnedvesedett piszokkal. Ettől a dörzsöléstől a legtöbbször szappan habos lesz. A hab ne legyen száraz. Ezért néha-néha tenyerünkkel érintsük a vizet és azzal ismételtén segítsük a vegyfolyamatot a piszok és szappan között fokozni.

4) A habhigitás. Abban áll, hogy kezünkkel mindig gyakrabban a vízbe nyulunk és azzal dörzsölgetjük a bőrt, amíg a vízben többé nem oldódó piszok a bőrről a lávoárba juttattuk. Befejezésül a ronggyal bőséges vizet viszünk a bőrre és azzal még letöröljük, leöblítjük a bőrt. Mivel a víz már sok piszokot tartalmaz, tanácsos egy második lávoár tiszta vízben addig leöblögetni arcunkat, kezünket, stb. testrészünket, amíg a bőr a sikkosságát elveszti. A jól kifacsart ronggyal a bőrt leszárogatjuk. Száraz, meleg törülközővel leitatjuk a még esetleg rajta maradt nedvességet. Az ilyen törülköző soha piszkos nem lesz. A piszoknak nem a törülközőn, hanem a vízben kell lenni.

Ha erre a mosásra a bőrön még foltok maradnak (kátránytól, jódától, festéktől stb.) azokat más vegyszerrel kell leoldani; a szappan mint vegyszer nem mindenik foltira alkalmazható.

A bőr és a hámja elég nedvességet vesz magába, ha e nedvesség gyorsan elpárolog (szeles hideg időben) a bőr cserepes lesz. Ezért nem tanácsos frissen mosott kézzel a szabadba menni; de ha ezt el nem kerülhetjük, lencsényi fehér vazelinolaj vagy finom illatos olajjal igen vékonyan fedjük be a bőr felhámját. Ugyanezen okból tanácsos este lefekvés előtt mosakodni, fürödni.

Nemes.

KERESKEDELEM.

Áru:

M. SOBOTA, november 30.

100 kg.	Buza	Din.	255—
	Rozs		240—
	Zab		225—
	Kukorica		325—
	Köles		210—
	Hajdina		225—
	Széna		90—120
	Bab cseres.		650—700
	vegyes bab		450—
	Krumpli		100—
	Lenmag		370—380
	Lóhermag		2200—2600

M. SOBOTA november 30.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7.—	8.—	8.50	8.75
Üsző	7.—	8.—	8.50	8.75
Tehén	3.—	4.—	5.—	6.—
Borjú	—	—	—	12.—
Sertés			15.—	16.—
Zsir I-a			29.—	32.—
Vaj				35—45
Szalonna			25.—	28.—
Tojás 1 drb.				1.25

Pénz.

1 Dollár	= Din.	56.70
1 Pengő Budapest	=	10.—
1 Schil. Bécs	=	7.99
1 Kor. Praga	=	1.67
1 Lira	=	2.46
Zürichben 100 Din	=	9.135 sfrk.

ELADÓ

Fokovcén jól menő korcsmazlet berendezéssel s a hozzátartozó földdel jutányos áron. A házban kereskedés s mézársték is van. Jelentkezni lehet

CVETKÓ LAJOS-nál
MURSKA-SOBOTÁBAN.

Rádiók

Rádióalkatrészek
Lámpák, Batteriák
Puch

Biciklik

Motorkerékpárok
jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas és gépkereskedésben
Murska Sobota.

Vsakovrstne sirove
in svinjske kože

k u p u j e

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murska Sobota

Cerkvena ulica 191.

Legujabb 1929. évre szóló

magyar és szlovén

naptárak

kaphatók HAHN IZIDOR könyvkereskedésében Murska Sobotán.

Nyomatott „Prekmurska Tiskarna” felelős I. Hahn M. Sobota.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: Nemes Miklós nyug. áll. állatorvos